

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Označení	SMĚRNICE č. A/S/961/3/2025
Věc	Sociální bezpečí na VŠCHT Praha
Působnost	Celoškolská
Účinnost od	4.4.2025
Účinnost do	neurčito
Revize	podle potřeby
Zrušuje se	Směrnice č. A/S/961/8/2018 Prevence sexuálního obtěžování a genderově podmíněného obtěžování na VŠCHT Praha
Vypracoval	Sekretariát rektora (961), Sekretariát kvestora (962)
Vydal	prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc., rektor VŠCHT Praha

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (dále jen „VŠCHT Praha“) dlouhodobě usiluje o kulturní, férové a přátelské prostředí. Odmítá všechny formy chování, které narušují lidskou důstojnost včetně diskriminace, agrese, šikany, zastrašování, sexuálního násilí či jiných forem útlaku. S odkazem na etické principy, morální zásady a hodnoty definované Etickým kodexem VŠCHT Praha a v souladu s čl. VI Etického kodexu se na VŠCHT Praha zřizuje pozici kontaktní osoby pro sociální bezpečí, pro kterou se na VŠCHT Praha užívá pojmu „ombudsman/ombudsmanka“ (dále jen „ombudsman“).
2. Ombudsman je nezávislou osobou, která svojí činností vytváří prostor pro dialog a důvěrnou pomoc členům akademické obce, ostatním zaměstnancům univerzity a osobám v obdobném postavení, a to především v otázkách etiky, kultury pracovního prostředí a prevence zneužití moci. Jeho posláním je podílet se svým působením na vytváření a zajištění bezpečného a spravedlivého studijního a pracovního prostředí. VŠCHT Praha v souladu s ust. § 1 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách přijímá aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní. Činnost ombudsmana je navázána do struktury VŠCHT Praha, doplňuje činnost dalších orgánů a jeho hlavním posláním je funkce poradní, kultivační a mediační. Pozice ombudsmana VŠCHT Praha je obsazována rektorem VŠCHT Praha na základě výběrového řízení přiměřeně za použití Řádu výběrového řízení VŠCHT Praha.
3. Ombudsmanem se může stát výhradně osoba takových morálních vlastností, kdy lze očekávat, že při výkonu činností vyplývajících z uvedené pozice bude jednat nezávisle, nestranně, spravedlivě, důstojně, svědomitě, čestně a v souladu s dobrými mravy.
4. Na ombudsmana se mohou obracet členové akademické obce, ostatní zaměstnanci univerzity a osoby v obdobném postavení, jako jsou např. účastníci kurzu celoživotního vzdělávání nebo zahraniční studenti na výměnném pobytu, a to i prostřednictvím anonymního on-line nástroje. Skutečnost, že se kterákoli z uvedených osob obrátí na ombudsmana, nesmí být nikomu k tíži.
5. Ombudsman postupuje tak, aby byl podnět objasněn v nezbytném rozsahu na základě zjištěných objektivních skutečností. Za tímto účelem je ombudsman oprávněn kontaktovat

profese či pozice působící na VŠCHT Praha s žádostí o konzultaci konkrétních dílčích otázek, např. personální odbor, právník, psycholog, studijní oddělení fakult, Poradenské a kariérní centrum atd.

6. Ombudsman je oprávněn požadovat součinnost od členů akademické obce, ostatních zaměstnanců a osob v obdobném postavení, všech orgánů VŠCHT Praha, jejích fakult a součástí a tyto mají povinnost ji poskytnout.
7. Závěry šetření, které ombudsman provede na základě podnětu, mají pouze doporučující charakter. Ombudsman nemá rozhodovací pravomoc.
8. Uživatelsky přívětivý popis zásad, možností a postupů VŠCHT Praha uveřejňuje na svých internetových stránkách: <https://www.vscht.cz/skola/socialni-bezpecj>

Článek 2

Zásada důvěrnosti

1. Ombudsman zachovává mlčenlivost o veškerých skutečnostech, o kterých se dozví v souvislosti s výkonem své funkce, a které by mohly vést k identifikaci autorů podnětu či jiných citlivých informací. Tuto povinnost mají i třetí osoby, které s ombudsmanem na řešení konkrétního případu spolupracují. Výjimkou může být:
 - a) informování rektora v anonymním režimu, tedy bez uvedení jména oznamovatele
 - b) případ, kdy takový postup dotčená osoba explicitně dovolí,
 - c) případ, který vyhodnotí jako potenciální ohrožení života či vážného ohrožení na zdraví nebo nese znaky trestného činu
 - d) případ, kdy jsou tyto informace vyžadovány právními předpisy,
 - e) případ, kdy bude ombudsman statisticky zpracovávat informace o dotčených osobách, učiní tak takovým způsobem, aby neohrozila jejich anonymitu.

Ombudsman odpovídá za důvěrnost a udržuje podklady a informace (např. poznámky, telefonní zprávy, kalendáře schůzek) na bezpečném místě tak, aby do nich nemohl nikdo nahlížet.

Článek 3

Zásada nezávislosti

1. Ombudsman nesmí přijímat od nikoho žádné pokyny týkající se jeho činnosti, zejména musí vždy odmítnout jakékoli pokyny, jak by měl postupovat či jaká doporučení by měl definovat. Ombudsman nesmí být za řádný výkon své činnosti podle této směrnice jakkoliv postihován.
2. Ombudsman doplňuje činnost, ale nezasahuje do rozhodování dalších orgánů zejm. Etické komise VŠCHT Praha a disciplinárních komisí fakult.
3. Pozice ombudsmana je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora, kancléře, kvestora, děkana, proděkana, ředitele součásti, tajemníka fakulty či součásti, vedoucího pracoviště fakulty či součásti, člena Akademického senátu VŠCHT Praha nebo fakulty, člena Vědecké rady VŠCHT Praha, fakulty nebo jiné součásti, člena Etické komise, člena Správní rady, člena Rady pro vnitřní hodnocení, člena Disciplinární komise fakulty, předsedy oborové rady, garanta studijního programu, vedoucího rektorátního pracoviště a předsedy nebo člena výboru ZOVOS VŠCHT Praha.

Článek 4

Zásada neutrality a nestrannosti

1. Ombudsman usiluje o nestrannost, spravedlnost a objektivitu při posuzování a řešení podnětů.
2. Ombudsman nesmí mít žádný osobní zájem v řešených podnětech. Je-li se zřetelem k projednávanému podnětu nebo osobám, jichž se podnět týká, důvod se domnívat, že zájmy ombudsmana zabývající se konkrétním podnětem jsou v rozporu se zájmy předkladatele/předkladatelky a/nebo VŠCHT Praha, je povinna tuto skutečnost neprodleně oznámit předkladateli/ předkladatelce podnětu a rektorovi, který určí další způsob řešení podnětu.

Článek 5

Zásada neformálnosti

1. Ombudsman funguje zpravidla na neformálních principech, což se odráží i v neformálních nástrojích preferovaných při řešení podnětů; za takové nástroje lze označit například naslouchání, poskytování a přijímání informací, včasná identifikace a předcházení problémů, poradenství, poskytování návrhů řešení problému a další.
2. Upřednostňovaným způsobem řešení sporů je dohoda, jejíž uzavření může ombudsman podpořit všemi dostupnými prostředky, přednostně organizací jednání či mediací.

Článek 6

Činnost ombudsmana

1. Ombudsman není oprávněn jakkoli zasahovat do činnosti a rozhodování jiných orgánů, nejedná jako správní orgán, nerozhoduje o právech a povinnostech studentů ani osob v obdobném postavení a nevykonává činnost v pracovněprávních vztazích. Ombudsman v rámci šetření činí závěry, kterými ale nemění, neruší ani nenahrazuje rozhodnutí žádných orgánů VŠCHT Praha. Závěry šetření mají výhradně doporučující charakter.
2. Ombudsman vykonává zejména následující činnosti:
 - a) řeší podněty týkající se šikany, diskriminace, zastrašování, nevhodného chování, nerovného zacházení, sexuálního obtěžování, bossingu, mobbingu, střetu zájmů, nedůvodných průtahů a případů, kdy příslušný orgán nekoná, porušování právních předpisů včetně vnitřních předpisů VŠCHT Praha nebo jejích součástí a jiné obdobné jednání směřující proti dotčené osobě,
 - b) poskytuje podporu a poradenství osobám, které se na ni obrátí, případně je odkazuje v dané věci na příslušné orgány a instituce,
 - c) přispívá k rozvoji vnitřní kultury VŠCHT Praha, upozorňuje na možná slabá místa aktuální praxe a navrhuje potenciální zlepšení a řešení,
 - d) organizuje semináře a další vzdělávací aktivity směřující k vytvoření a následnému udržení bezpečného a spravedlivého studijního a pracovního prostředí na univerzitě,
 - e) připravuje zprávy o činnosti, které předkládá rektorovi do konce května příslušného roku zohledňující činnost za rok předcházející a současně zprávu o plánované činnosti na následující období.

3. Ombudsman vyřizuje podněty bez zbytečného odkladu. Dle povahy každého podnětu se odvíjí nezbytná doba na vyřízení. Pokud je to možné, vyřizují se podněty ve lhůtě do 30 dnů, ve složitějších případech do 60 dnů od obdržení. V případě komplikované záležitosti není porušením řádného výkonu pozice ombudsmana vyřizování překračující výše uvedenou lhůtu. O každém podnětu bude vedena zpráva o řešení. O vyřízení podnětu ombudsman vyrozumí dotčenou osobu.
4. V případě odmítnutí součinnosti jiných osob či orgánů VŠCHT Praha podle čl. 1 odst. 7, uvede ombudsman tuto skutečnost ve své zprávě o řešení. V případě, kdy budou existovat pochybnosti o tom, zda je možné ombudsmanovi poskytnout určité informace, náleží konečné rozhodnutí rektorovi.
5. V případě, kdy ombudsman zjistí, že podnět má šikanózní charakter ze strany předkladatele/předkladatelky podnětu, jedná se o opakovaný podnět, který byl v minulosti již prošetřován a odložen, podnět podaný neoprávněnou osobou, podnět notorického stěžovatele, podnět mající zjevně za cíl poškodit jiného nebo dobré jméno VŠCHT Praha, taková věc nespadá do jeho působnosti, odloží ho a o tomto sepíše zprávu. Stejně tak v případech, kdy věc je již projednávána příslušným orgánem, nebo jde o podnět snažící se zvrátit či nahradit rozhodnutí či stanovisko příslušného orgánu, ombudsman podnět odloží a vyrozumí o tom podatele. Jestliže ombudsman obdrží podnět bez možnosti následného ověření totožnosti dotčené osoby, je takový podnět považován pouze za obecnou připomínku.
6. Pokud si osoba podávající podnět nepřeje uvést vůči jiným orgánům univerzity nebo součástí svou totožnost, a je-li to s ohledem na povahu podnětu možné, ombudsman jej může v těchto jednáních zastupovat svým jménem. Předpokladem pro takový postup je ověření identity dotčené osoby a prověření podnětu v nezbytném rozsahu umožňujícím se důvodně domnívat, že podnět je oprávněný. Ombudsman nemůže podávat v zastoupení dotčené osoby podnět Etické komisi.
7. Do rozsahu působnosti nespádají podněty, které se týkají jednání, u kterých uplynulo více než 5 měsíců ode dne, kdy se o jednání dotčný dozvěděl nebo jednání, u kterých uplynulo více než 5 let od dne kdy k jednání mělo dojít.
8. Podněty vztahující se k činnosti ombudsmana projednává rektor.

Článek 7

Vztahy k ostatním orgánům

1. Ombudsman má právo se účastnit zasedání orgánů VŠCHT Praha a jejich součástí. Příslušné orgány mají povinnost se závěry ombudsmana zabývat a ombudsman má právo požadovat informaci, jak bylo s jejími doporučeními naloženo.
2. Jednotlivé orgány mají právo se na ombudsmana obracet s podněty a žádostmi o metodická doporučení. Kolektivní orgány se na ombudsmana obracejí prostřednictvím svého předsedy nebo jiného pověřeného člena.

3. Rektor může dávat ombudsmanovi podněty o prověření konkrétních situací či vytvoření koncepčních materiálů. Rektor není oprávněn dávat ombudsmanovi pokyny, jaké má učinit závěry a doporučení.
4. Ombudsman může být pozván na jednání Etické komise na žádost jejího předsedy příp. na žádost osoby, jejíž podnět bude Etická komise projednávat.

prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc.
rektor VŠCHT Praha